

>> *John Langdon-Davies va compaginar l'escriptura amb l'hostaleria a Sant Feliu de Guíxols.*

Dos hotels (singulars) a la costa

Nancy i Archie Johnstone, Patricia Kipping i John Langdon-Davies

Els matrimonis Johnstone i Langdon-Davies, instal·lats a Tossa de Mar i Sant Feliu de Guíxols, van ser uns hotelers força singulars. Ens han llegat uns llibres excepcionals sobre la Catalunya de la primera meitat del segle xx.

LLUÍS FREIXAS > TEXT

Els matrimonis Johnstone i Langdon-Davies, instal·lats a Tossa de Mar i Sant Feliu de Guíxols, van ser uns hotelers singulars que van llegar-nos llibres excepcionals sobre la Catalunya de la primera meitat del segle xx. Paradoxalment, aquests llibres van passar desapercebuts i han estat inèdits en català fins fa ben poc.

La tardor de 1934, Nancy i Archie Johnstone van decidir abandonar Londres, on ell exercia de periodista, amb la idea d'obrir un hotel a Tossa de Mar, el petit poble que havien descobert mesos abans. Tossa tenia força virtuts: el clima, la platja, una comunitat emergent d'artistes i intel·lectuals, i també, o sobretot, un cost de vida molt barat per a un britànic. Un hotel amb comoditats angleses, però, amb el conyac a tres xílings l'ampolla i a 7,5 la pensió completa, havia de ser un èxit.

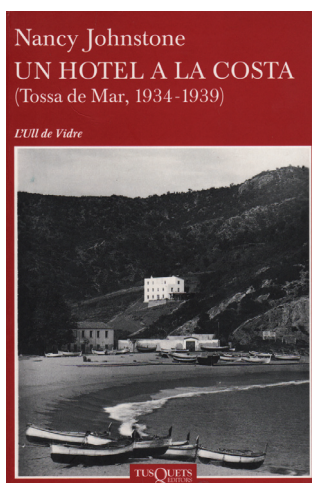
Només d'arribar a Tossa, els fets del 6 d'octubre sorprenden el matrimoni Johnstone. No ho van considerar cap mal presagi. Nancy viu atrafegada entre l'entusiasme del projecte i la sorpresa pels costums locals, i ho va narrar, amb mirada gairebé antropològica, en textos plens d'humor. Aquell hotel singular es convertirà en observatori per a l'escriptora, que narrarà la seva experiència en dos llibres: *Hotel in Spain*, que cobreix el període 1934-

1937, i *Hotel in Flight*, que arriba a la desfeta republicana de 1939.

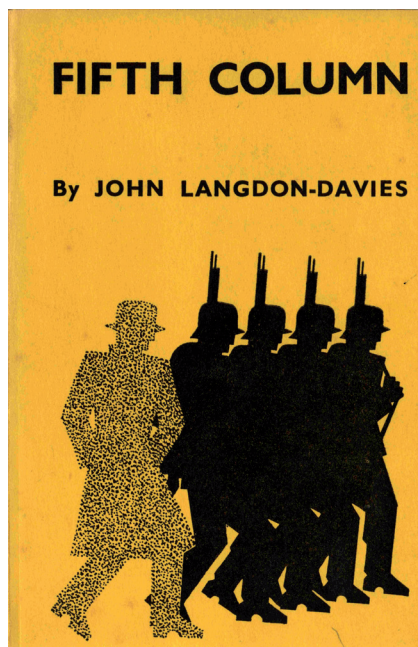
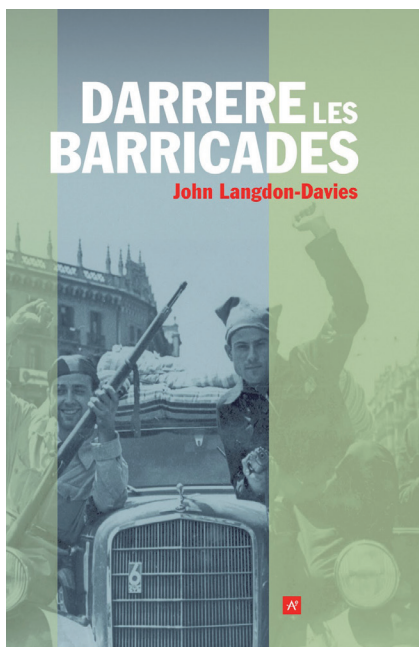
L'alçament del 18 de juliol de 1936 tampoc no va preocupar gaire els Johnstone, però, de 1934 a 1939, van passar de regentar un hotel de vacances que vivia bàsicament de periodistes, escriptors i intel·lectuals londinencs a dirigir un centre de nens refugiats. L'hotel també va formar part de la xarxa de turisme polític de la Generalitat. Entre els hostes il·lustres que hi va enviar el Govern català destaca el poeta W. H. Auden, autor d'un poema revolucionari exclòs de les seves obres a partir de 1966.

L'aventura catalana del matrimoni Johnstone acaba a França, després d'haver traslladat els nens refugiats a l'hotel, i d'haver deixat enrere una Figueres apocalíptica. L'humor dels textos d'una Nancy Johnstone admirada del capteniment català o enamorada de les sardanes ja s'ha esvaït i ha deixat pas al testimonial, rebel, de denúncia.

Els dos llibres que va escriure estan recollits actualment en llengua catalana en un sol volum, *Un hotel a la costa* (Tusquets, 2011), en traducció i edició de Miquel Berga, que ha comparat l'obra amb *Homenatge a Catalunya*, de George Orwell. No hi ha hagut mai cap altra versió catalana fins a aquesta, publicada setanta anys després de les originals angleses.

Un hotel amb comoditats angleses, però, amb el conyac a tres xílings l'ampolla i a 7,5 la pensió completa, havia de ser un èxit

De Ripoll a Casa Rovira

El també periodista i escriptor John Langdon-Davies va establir-se a Sant Feliu de Guíxols per obrir un hotel l'any 1952, però havia descobert Catalunya molt abans que el matrimoni Johnstone. Langdon-Davies havia estat corresponsal a Espanya abans de la Guerra. A principis dels anys vint, viu a Ripoll. El motiu: «Escarpar de la civilització de les màquines». Entre 1926 i 1929 viu a Sant Feliu de Guíxols. Després serà reporter de guerra. Fa amistat amb Marià Manent, Josep Pla, Carles Riba, Tomàs Garcés... Pla dirà que el millor llibre sobre sardanes -*Dancing catalans*, 1929- l'ha escrit un anglès. Langdon-Davies demanarà que Pla es tradueixi a les llengües europees perquè és «un dels escriptors més interessants d'avui». Durant la Guerra Civil, s'impli- ca amb la causa republicana, treballa activa- ment per ajudar els intel·lectuals republicans i també per emparar orfes amb la fundació Foster Parents Plan for Children, una xarxa pionera d'apadrinament internacional encara avui en funcionament.

L'any 1948, Langdon-Davies demana la mà a la jove Patricia Kipping, 25 anys menor que ell, amb l'ajuda d'una gramola i un disc de sardanes. Es casen i decideixen establir-se a Catalunya. Primer s'instal·laran a Premià de Mar, en una casa que els cedeix Marià Manent. Van tardar dos anys a trobar l'emplaçament adequat per al seu projecte d'hotel, de filosofia similar al dels Johnsto-

ne. El lloc escollit és Casa Rovira, un casolot situat a Sant Amanç, als afores de Sant Feliu, i ben allunyat del mar.

L'experiència de l'adequació de la casa i de la gestió de l'hotel des de la fundació fins al tancament definitiu, més de cinquanta anys després, està narrada a les memòries de la vídua del periodista i escriptor, *El gat unes llavors i quinze llibres* (Diputació de Girona, 2011). Un llibre que reflecteix, d'una banda, com, durant uns anys, Sant Feliu va ser un paradís arcàdic per a Langdon-Davies, que va morir l'any 1971. El llibre, que arriba fins al present, és també una visió dels canvis socials i urbanístics de la Costa Brava en general i de Sant Feliu en particular al llarg d'aquests anys des del punt de vista de la vídua de l'escriptor, que encara va mantenir oberta Casa Rovira amb el suport de la família fins fa uns quants anys.

El relat de Patricia Langdon-Davies sembla complementar la trilogia que Langdon-Davies va escriure sobre Catalunya: l'esmentat *Dancing catalans*, *Behind the Spanish Barricades* (1936) i *Gatherings from Catalonia* (1953). El primer va ser traduït pel seu fill Andrew, i publicat amb el títol *Mites i felicitat dels catalans* (Pagès Editors, 1997). *Darrere les barricades* ha aparegut recentment en traducció catalana (Angle Editorial, 2009).

Lluís Freixas és escriptor.

>> *Idealista i compromès, Langdon-Davies va explicar la realitat catalana a través dels seus textos. En un gest de reciprocitat, Miquel Berga ha divulgat la seva vida entre nosaltres.*

Per saber-ne més

JOHNSTONE, Nancy
Un hotel a la costa (Tossa de Mar, 1934-1939)
Introducció, traducció i edició: Miquel Berga
Tusquets editors, Barcelona, 2011 (Col·lecció L'Ull de Vidre, núm. 37). 386 p.
Traducció publicada a partir de les edicions originals angleses de Faber & Faber d'*Hotel in Spain* (1937) i *Hotel in Flight* (1939).

LANGDON-DAVIES, Patricia
El gat, unes llavors i quinze llibres. Una anglesa ve a viure a Catalunya el 1950
Pròleg: Matthew Tree
Traducció: Margalida Ramis i Dani Vivern
Girona, Diputació de Girona, 2011 (Col·lecció Josep Pla, núm. 27). 199 p.

Aquell hotel singular es convertirà en observatori per a Johnstone, que narrarà la seva experiència en dos llibres: *Hotel in Spain* i *Hotel in Flight*